

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

Prologvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

S. BONAVENTURÆ
 EPISCOPI CARDINALIS
 ALBANENSIS, QVONDA M
 totius Ordinis Minorum Generalis
 Ministri, Seraphici Doctoris Eccle-
 siæ, in libros de profectu Religio-
 forum

PROLOGVS.

OLLATIONES meas,
 quas pro exhortatione ad no-
 uitios nostros, vel ad alios re-
 ligiosos aliquando facere so-
 lebam, simul pro aliqua parte collegi: &
 in unam cōtinuam materiam, quasi pro-
 fectus spiritualis formulam ordinavi tri-
 bus de causis. Vna, vt eisdem nonitiis no-
 stris, quibus priorem formulam scripse-
 ram de exterioris hominis compositione,
 tam intra domum quàm extra, etiam de
 interioris hominis reformatione aliqua-
 lem notitiam ostenderem ad profectum:
 qua reformatio consistit in vitiorum ex-
 pugnatione, & virtutum assuesactione:
 vt & mores & omnes affectus & sensus
 interiores, prout est possibile, Deo confor-
 mentur. Altera causa est, vt ea que re-
 ligiosis predicare solebam, simul collecta
 promptius si quādo indiguerim, sub com-
 pendio

Causas
 explicat
 huius ope-
 ris.

pendio inuenirem. Propter quod etiam per plures particulas istam diuisi formulam, & per capitula singulas particulas distinxi, vt facilius inuenirem quaererem. Tertia, vt interim dum ista scriberem vel legerem, tempus nō inutiliter expenderem, memoriam spiritualibus cogitationibus occuparem, intellectum ad videndum clariùs interna spiritualis studij secreta dilatarem, affectum ad virtutis profectum & deuotionis feruorem accenderem, corpus ab euagationis discursu restringerem, negligentias & peccata mea huiusmodi labore purgarem: & vt que meditando inueni, scripta legerem, ne obliuio aboleret. Et quia non potui in otio & quiete ista colligere, sed vagando per diuersas terras, vix vel raro propter multas occupationes habui oportunitatem scribendi modicum, ideo multa nō ibi posui vt volui: quia distractus animus ad plura, non valet subito se ad vnum plenè colligere. qui etiam cū iam aliquantulum se cœperit congregare, statim cogitur iterum ad illa foras egredi, & se relicto ea que vix videre inceperat obliuisci. sicut qui de foris veniens internam cellam ingreditur, si diutiùs ibi moratur, incipit
 clariùs

elariùs videre qua priùs non vidit: si autem citiùs exeat, iterum ad ea vidēda cecatur. Quidquid igitur ibi reprehensibile videatur, ignoscatur imperitia mea, excusetur præsumptio: cūm hoc non tantūm pro aliis, sed etiam pro me principaliter & pro nouitiis & rudibus in via Dei, meique similibus intenderim inchoare.

ALIVS PROLOGVS.

In priori formula nouiti-
rum, quam quibusdam noui-
tiis nostris scripsi de exteriori
hominis compositione, ali-
quam formam eis proposui, secundūm
quam se regerent tā in domo quā extra.
Nunc de interioris hominis, id est, mentis
reformatione, ad quam omnis vera religio
ordinari debet, aliqua eisdem, sicut pro-
misi, tradere dispono, verbis indoctis &
materia inordinata. Est autē ratio quare
corporalis exercitatio præcedit spiritua-
lem: quia homo ab intimis & summis ca-
dens per peccatum, in hæc exteriora & vi-
sibilia dilapsus est. Et quia iam non in-
telligit nisi corporalia, ideo ibi primò ni-
titur resurgere ubi iacuit, & paulatim
erigere

erigere se ad spiritualia & diuina, ad qua
 conditus fuit. Ideo quam diu religiosus
 nondū inceperit intelligere & sapere qua
 sunt Spiritus Dei; sed in exterioribus ob-
 seruātiis adhuc putat totū cōstare quod ad
 verā religionē pertinet: nouitiū est, etiā si
 pluribus annis stetit in habitu religionis:
 imò iuxta Apostolū animalis dicitur, qui
 nōdum percipit ea qua sunt Spiritus Dei.
 Stultitia enim est illi, & nō potest intelli-
 gere: quia spiritualiter examinatur.] Ex
 hoc perpende, duos esse nouitiatū in reli-
 gione. Vnus terminatur, quādo completo
 tempore probationis promittit obedi-
 tiam & stabilitatem in ordine per verba.
 Alter durat quousque religiosus statum
 bene viuendi in consuetudinem conuertit:
 quod tunc fit, cū tam verbis quā factis
 promittit se stabilem in ordine per-
 māsurum. Quamdiu enim fluctuat men-
 te, & nondum stabiliter apprehēdit viam
 studij spiritualis, & modò vult hoc, modò
 illud, nesciens quid potius eligat, incipiēs
 est & nondum proficiens. Stet tamē con-
 stanter in bona voluntate, & attēdat qua-
 re venerit, & ad quid: & opus iungat vo-
 luntati, & citò incipiet videre viam qua
 pergat ad Deum.

1. Cor. 2.
 14.

Nouitia-
 tus duo.